

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਦੁਆਲਯ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਬੋਰਡ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕ ਵੰਡ (2023-24)

ਜਮਾਤ: - ਗਿਆਰਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼:

- 1) ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 80 ਅੰਕ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 20 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 2) ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ:
 - a. 6 ਅੰਕ ਲਈ ਤਿੰਨ SAT ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
 - b. 2 ਅੰਕ ਲਈ ਇਕ ਅਰਧ- ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।
 - c. 2 ਅੰਕ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ CRA (ਜਮਾਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ) ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ।
 - d. 5 ਅੰਕ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।
 - e. 5 ਅੰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਰਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ;

75% to 80%	- 01 ਅੰਕ
>80% to 85%	- 02 ਅੰਕ
> 85% to 90%	- 03 ਅੰਕ
> 90% to 95%	- 04 ਅੰਕ
> 95%	-05 ਅੰਕ
- 3) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ।

Question Paper Design

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਸੈਸਨ : 2023-24

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

1. Weightage to form of Questions:

Form of Question	E	SA	VSA	Objective	Total
No. of Question	04	04	14	20	42
Marks Alloted	20	12	28	20	80

2. Weightage to Content:

Sr.No.	Units	Marks
1	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਬਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਸੂਫੀ ਧਾਰਾ)	13
2	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਵਾਰ ਧਾਰਾ, ਕਿੱਸਾ ਧਾਰਾ)	12
3	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ (ਪਾਠ 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ)	13
4	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ (ਪਾਠ 6 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ)	12
5	ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ	10
6	ਅਲੰਕਾਰ	05
7	ਕਾਵਿ-ਰੂਪ	08
8	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	07
	ਕੁੱਲ	80

Abbreviations:

E (Express) Essay Type)

SA (Short Answer)

VSA (Very Short Answer)

O (Objective Type)

ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਿਖਲਾਈ ਯੋਜਨਾ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਮਹੀਨਾ	ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਦੁਹਰਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਕੁੱਲ ਪੀਰਿ.
ਅਪ੍ਰੈਲ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਦਮੋਦਰ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	13	08	21
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	ਕਵਿਤਾ			
	ਕਾਵਿ-ਰੂਪ	ਵਾਰ, ਕਿੱਸਾ			
ਮਈ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਪੀਲੂ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	10	24
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਮੰਗੋ, ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ			
	ਕਾਵਿ-ਰੂਪ	ਗਜ਼ਲ			
ਜੂਨ	ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਈ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਲਿਖਤੀ-ਅਭਿਆਸ, ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜ				
ਜੁਲਾਈ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	15	08	23
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਗੋਈ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ	ਛੰਦ, ਵਰਣ, ਮਾਤਰਾ, ਗੁਰੂ ਲਘੂ, ਤੁਕੁ			

		ਤੁਕਾਂਗ, ਯਤੀ, ਗਤੀ			
ਅਗਸਤ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਸੇਖ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	15	08	23
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਅੰਨ੍ਹੀ ਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਅਲੰਕਾਰ	ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਉਪਮਾ			
	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ			
ਸੰਤਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	12	11	23
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਗਰਜ਼ਾਂ ਮਾਰੇ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਛੰਦ	ਦੋਹਰਾ, ਸੌਰਠਾ			
	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	ਨਿਬੰਧ ਜੀਵਨੀ			
	ਅੱਧ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਯਾ				
ਅਕਤੂਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	08	22
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਤਿੜਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ੀਸ਼ਾ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਛੰਦ	ਬੈਂਤ, ਕਬਿੱਤ			

	ਅਲੰਕਾਰ	ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ			
ਨਵੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਨਜ਼ਾਬਤ (ਕਵਿਤਾ)	13	09	22
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਕਾਰ-ਖਿਡੌਣਾ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਛੰਦ	ਚੌਪਈ, ਸਵੱਈਆ			
	ਕਾਵਿ-ਰੂਪ	ਸਲੋਕ, ਬਾਰਹਮਾਂਹ, ਸਤਵਾਰਾ			
ਦਸੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਕਾਦਰਯਾਰ (ਕਵਿਤਾ)	13	10	23
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਖੰਭ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਅਲੰਕਾਰ	ਰੂਪਕ			
	ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ	ਨਾਵਲ			
ਜਨਵਰੀ	ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ	ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ (ਕਵਿਤਾ)	13	11	24
	ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ	ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ (ਕਹਾਣੀ)			
	ਅਲੰਕਾਰ	ਅਤਿਕਥਨੀ			
	ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ	ਸਮਾਚਾਰ-ਪੱਤਰ, ਰਸਾਲਾ			
ਫਰਵਰੀ	ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮੌਖਿਕ ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪੇਪਰ				

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਰੰਚਨਾ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਡ : 532

ਕਾਵਿ ਕਮਾਈ (ਬਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਸੂਫ਼ੀ ਧਾਰਾ, ਵਾਰ ਧਾਰਾ, ਕਿੱਸਾ ਧਾਰਾ)

ਕ੍ਰ.ਸੰ. ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਮ

I. ਬਾਣੀ ਧਾਰਾ :

1. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
2. ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ
3. ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ
4. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਸੂਫ਼ੀ ਧਾਰਾ :

1. ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ
2. ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
3. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
4. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ

ਵਾਰ ਧਾਰਾ :

1. ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ
2. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
3. ਨਜ਼ਾਬਤ ਖਾਨ
4. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ

ਕਿੱਸਾ ਧਾਰਾ :

1. ਦਮੋਦਰ
2. ਪੀਲੂ

3. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
4. ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ
5. ਕਾਦਰਯਾਰ

ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ :

II. ਕਹਾਣੀਆਂ :

1. ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ
2. ਮੰਗੋ
3. ਸ਼ੇਰਨੀਆਂ
4. ਗੋਈ
5. ਅੰਨ੍ਹੀ ਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤ
6. ਨੰਦੂ
7. ਗਰਜ਼ਾਂ ਮਾਰੇ
8. ਇਤ ਭਰਵਾਸੇ
9. ਤਿੜਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
10. ਕਾਰ-ਖਿਡੋਣਾ
11. ਖੰਭ
12. ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ

III. ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ/ਅਲੰਕਾਰ :

ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ :

ਛੰਦ, ਵਰਣ, ਮਾਤਰਾ, ਗੁਰੂ, ਲਘੂ, ਤੁਕ, ਤੁਕਾਂਗ, ਯਤੀ, ਗਤੀ, ਦੋਹਰਾ, ਸੌਰਠਾ, ਬੈਂਤ, ਕਬਿੱਤ, ਚੋਪਈ, ਸਵੈਈਆ

ਅਲੰਕਾਰ :

ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਉਪਮਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਰੂਪਕ, ਅਤਿਕਥਨੀ

ਕਾਵਿ-ਰੂਪ :

ਵਾਰ, ਕਿੱਸਾ, ਗਜ਼ਲ, ਸ਼ਲੋਕ, ਬਾਰਾਂਮਾਂਹ, ਸਤਵਾਰਾ

ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ :

ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ, ਨਿਬੰਧ, ਜੀਵਨੀ, ਨਾਵਲ,
ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ, ਰਸਾਲਾ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕਾਵਿ ਕਮਾਈ
2. ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਦਿਆਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

I. ਪੜ੍ਹਨ-ਕੌਸ਼ਲ (Reading Skill)

1. ਅਲੰਕਾਰ (ਵਾਰਤਕ) (150 ਤੋਂ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) 5

II. ਵਿਆਕਰਣ (Grammar) (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ) (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ) $2 \times 4 = 8$

2. ਕਾਵਿ-ਰੂਪ (3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ) (25 ਤੋਂ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) $3 \times 1 = 3$

(2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ) (20 ਤੋਂ 25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) $2 \times 1 = 2$

(ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) (ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ) $1 \times 3 = 3$

3. ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ (2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ) (20 ਤੋਂ 25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) $2 \times 1 = 2$

4. ਛੰਦ/ਪਿੰਗਲ (ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ) (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) $1 \times 2 = 2$

III. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ-ਕੌਸ਼ਲ (Writing Skill) 5

ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ (ਵਾਰਤਕ) (150 ਤੋਂ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)

IV. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (Text Books) 50

1. ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

(ੳ) ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਬਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਸੂਫੀ ਧਾਰਾ, ਵਾਰ ਧਾਰਾ,

ਕਿੱਸਾ ਧਾਰਾ) (ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੇ) $1 \times 6 = 6$

(ਅ) ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ) (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ)

2. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)

- (ੳ) ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ) $2 \times 4 = 8$
- (ਅ) ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ) $2 \times 4 = 8$
3. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (3 ਅੰਕ ਵਾਲੇ)
- (ੳ) ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) $3 \times 2 = 6$
- (ਅ) ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) $3 \times 1 = 3$
4. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (5 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ) (150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)
- (ੳ) ਕਾਵਿ-ਕਮਾਈ (ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ) $5 \times 1 = 5$
- (ਅ) ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ (ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ) (150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) $5 \times 1 = 5$